

Dr. Scantia

MINISTERUL INSTRUȚIUNII ȘI CULTELOR

ANTE-PROIECT DE LEGE

ASUPRA

Invățămîntului privat

BUCUREȘTI

—
IMPRIMERIILE „INDEPENDENȚA”

STRADA ACADEMIEI, 17

1910

EW

Biblioteca Centrală Universitară
"Carol I" București
Cota. I 111097

B. C. U. "Carol I" - Bucuresti

C201801300

109225

ANTE PROIECT DE LEGE

ASUPRA

INVĂȚĂMÎNTULUI PRIVAT

Art. 1. — Se numește școală privată ori-ce școală înființată, condusă sau întreținută din inițiativă privată, cu scopul de a da o instrucție oarecare la un număr de cel puțin zece copii, interni, semi-interni sau externi, fie cu plată, fie gratuit.

Art. 2. — Toate școlile private din țară, de orice natură, sunt puse sub supravegherea și controlul ministerului instrucției și al cultelor.

Nici o școală privată, de nici o categorie, nu poate să se deschidă, nici să funcționeze, de cît pe baza unei autorizațiuni dată de ministerul instrucției și al cultelor, în urma raportului unui inspector școlar. Atît autorizația, cît și raportul, se vor publica prin *Monitorul Oficial* și prin *Buletinul* ministerului. Autorizația va preciza localitatea unde are

să funcționeze școala ; dacă va fi internat, semi-internat sau externat ; felul învățămîntului pe care-l va da ; programa ce va urma ; personalul didactic ce va comporta, precum și dacă școala este sau nu autorizată a primi copii de cetățeni romîni, ori este destinată numai pentru copii de străini. Nici o schimbare nu se va putea aduce la cele stabilite prin actul de autorizație, de cît cu învoirea scrisă a Ministerului, care de asemenea se va publica.

Orice școală privată deschisă fără o asemenea autorizație, se va închide pe cale administrativă, în urma unei decizii ministeriale și a unei simple somațiuni făcute cu 15 zile înainte.

În caz cînd o școală închisă în asemenea condiții s'ar redeschide fără autorizația cuvenită, ea va fi închisă imediat, iar directorul ei se va pedepsi cu interdicția de a servi în învățămîntul privat, pe timp mărginit sau pentru totdeauna, fără prejudiciul măsurilor prevăzute la art. 27 al. II din această lege.

Cînd o școală privată autorizată s'ar depărta întru ceva dela condițiile puse prin autorizare, în ceea ce

privește organizarea, programa, personalul didactic, localul, sau în orice altă privință, fără a fi obținut pentru aceasta o specială autorizare, se va pedepsi cu amendă, iar în caz de recidivă, școala se va închide.

Art. 3. — Învățământul în școlile private poate să se dea ori după programa vreuneia din școlile publice, ori după un program propriu, cu rezervele prevăzute la art. 7, 8, 9, 10 și 12 din această lege, și cu condiția ca învățământul să nu conțină nimic contrariu ordinii publice, bunelor moravuri, legilor și instituțiilor țării.

Școlile private nu pot fi mixte decât pentru copii până la etatea de 9 ani; școlile mixte nu pot avea internat.

Art. 4. — Ori-ce școală privată trebuie să aibă un director, sau mai mulți directori, pe numele cărora se va da autorizația școlii.

Dacă însă școala aparține unei comunități școlare sau religioase, autorizația se va putea da pe numele comunității; ea va recomanda ministrului, pentru conducerea școlii, un director sau o directoare care să împlinească condițiile acestei legi.

Directorul sau directorii sunt responsabili pentru buna conducere a școlii și pentru păzirea legilor și a regulamentelor. Dacă școala are mai mulți directori, responsabilitatea lor este solidară, întru tot ce privește conducerea școlii, și în caz de retragere a autorizației, măsura aceasta îi va privi pe toți de o potrivă.

Școlile private de băieți vor avea numai directori bărbați, iar cele de fete numai directoare femei.

Pentru școlile mixte prevăzute la art. 3 al. II, va fi o directoare femeie, afară de azilurile confesionale cari vor putea avea directori bărbați.

Dacă directoarea unei școli private este căsătorită, și dacă soțul ei împlinește condițiile de vîrstă și naționalitate cerute de această lege, soțul va putea fi autorizat ca asociat la direcție, însă numai pentru chestiile de natură curat administrativă; în acest caz și pentru asemenea chestii, ambii soți vor fi solidar responsabil. Ministerul are însă dreptul a revoca și numai autorizația dată soțului, cînd va crede de cuviință.

Art. 5. — Directorul sau directoarea unei școli private trebuie să aibă etatea de 25 de ani împliniți, să

aibă diplome sau certificate valabile, cari să constate că posedă studii de acelaș fel și de un grad cel puțin egal cu acele cari vor avea a se face în școala pe care are să o dirigă.

Pentru școlile primare cu programa Statului în cari vor fi admiși copii de cetățeni români, directorul sau directoarea va mai trebui să poseadă și diploma de absolvire a unei școli normale primare, sau certificatul de absolvire al liceului, sau să fi trecut cu succes examenul de capacitate pentru postul de învățător de cătun.

Directorul sau directoara va mai trebui să aibă purtare bună și de o deplină moralitate, atât privată, cât și în societate, și să nu fi suferit nici o condamnare pentru fals, furt, înșelăciune, abuz de încredere, mărturie mincinoasă, atentat la bunele moravuri în cazurile prevăzute și pedepsite de codul penal, delapidare de bani publici, mituire, percepere de taxe ilegale, spargere de sigilii, sustragere de acte în cazul art. 204 din codul penal. Pe lângă acestea, directorul unui azil confesional va trebui să aibă și un certificat de capacitate din partea preotului, pasto-

rului, rabinului sau muftiului religiei căreia aparține el, din localitatea unde are să funcționeze școala.

Pe lângă condițiile prevăzute în acest articol, dacă școala este autorizată să primească și copii de cetățeni români, directorul sau directoarea va trebui să justifice și cunoștința limbei române în mod suficient, pentru a o înțelege și a fi înțeleși bine. Dacă școala primește numai copii de străini, directorul sau directoara va putea fi dispensat de cunoașterea limbei române; în acest caz însă, va trebui ca școala să aibă un subdirector sau o subdirectoare care să împlinească această condiție. Tot așa se va face și în cazul cînd directorul ar fi un străin recomandat de către reprezentanța diplomatică sau consulară a țării lor de origine, așa cum se prevede la art. 6 al. I.

Directorul care, în urma căpătării autorizației, va cădea în vreunul din cazurile de incapacitate prevăzute prin acest articol, va perde de drept autorizația.

Art. 6. Străinii, pentru ca să poată funcționa ca directori într'o școală privată de orice fel, vor trebui să împlinească condiția de a fi avut re-

ședința în țară timp de cel puțin trei ani, și de a prezenta certificate de bună purtare de la autoritățile localităților unde au avut această reședință. Ministerul va putea însă acorda dispensă pentru aceste condiții străinilor recomandați de către reprezentanța diplomatică sau consulară a țării lor de origină.

Nici un străin nu va putea funcționa în învățământul privat ca director, institutor, profesor sau maestru, decît în puterea unei autorizații a Ministerului.

Art. 7.—În școlile private unde se admit copii de cetățeni romîni în etate de la 7 pînă la 14 ani, cari nu au absolvit cursul primar conform programului oficial, se va preda acestor copii, în mod obligator, învățământul primar după programul oficial, fără nici o reducere sau modificare, nici ca întindere de materii, nici ca număr de ore. Cursul de limba romînă, istorie și geografie, și pentru cei creștini ortodoxi și cursul de religie, se vor preda exclusiv în limba romînă ; celelalte materii se vor putea preda și în altă limbă.

Pe lingă materiile prevăzute în programul oficial, se vor putea a-

dăogi și alte materii, după cererea direcției ; în acest caz, Ministerul va putea admite ca materia de curs primar să fie repartizată pe cinci, sau cel mult pe șase ani.

Art. 8.—In școlile private de curs diferit de cel primar, cari sunt autorizate să admită copii de cetățeni români, se va preda acestor copii, în mod obligator, cursul de limba română, de istorie și de geografie, iar pentru cei creștini ortodoxi și cursul de religie, exclusiv în limba română și după programa oficială a școlilor Statului, cari sunt de acelaș fel cu școala privată în chestie, fără nici o reducere sau modificare, nici ca întindere de materii, nici ca număr de ore.

Art. 9. — Străinii așezați în țară pot avea școli de orice grad, cu orice organizație și cu orice programă, pentru a da învățătura copiilor lor, cu rezervele prevăzute la art 2 și la art. 3 din această lege. Ori care ar fi programa adoptată, ea va trebui să cuprindă și învățămîntul obligator al limbei romîne pentru cel puțin două ore pe săptămîină în fiecare clasă, care se va da de profesori autorizați de minister pentru a

predea acest învățămînt în școlile private.

Dacă însă școala va fi autorizată a primi și copii de cetățeni români, ea va fi obligată a respecta, pentru acești copii, art. 7 și 8 din această lege; în caz de abatere, i se va retrage dreptul de a admite copii de cetățeni români.

Art. 10. — Se pot înființa școli confesionale de orice rit religios deosebit de acel creștin ortodox, cu scop de a da un învățămînt religios; într'insele nu se vor admite copii de cetățeni români de ritul creștin ortodox. În asemenea școli va trebui să se predea în mod obligator limba română cîte cel puțin două ore pe săptămîină în fiecare clasă, de profesori autorizați de minister pentru aceasta.

Ca director al unei școli confesionale va putea funcționa preotul, pastorul, rabinul sau imamul religiei respective din localitate; în acest caz el va fi dispensat de condiția de reședință prevăzută la art. 6.

Art. 11. — În cazurile prevăzute la art. 7, 8, 9 și 10, dacă numărul elevilor din unele clase ar fi prea mic, numărul de ore fixate în acele

articole pentru învățămîntul religiei, limbei romîne, istoriei și geografiei se va putea aplica pentru două clase reunite, cu condiție ca aceste c'ase să fie consecutive și ca numărul total al elevilor claselor reunite să nu treacă peste 25.

Art. 12. — In toate școlile private, fără excepție, este cu desăvîrșire interzisă orice încercare de a se exercită vre o influență, în orice sens ar fi, asupra credinței religioase a copiilor de cetățeni romîni, precum și de a li se impune sau permite vre o practică religioasă străină de a religiei lor.

Direcția școlii este îndatorată să privegheze ca acești copii să împlinească în mod strict datoriile religiei lor, conform regulamentelor școlilor publice analoge.

Învățămîntul religios li se va preda în mod obligator după programa oficială, și numai de profesori cari să aparțină religiei lor. Dacă se va constata că învățămîntul religios al copiilor de cetățeni romîni se dă în mod defectuos sau nesuficient, ministerul va putea impune ca predarea religiei să se facă

de un profesor numit de dînsul, în
 comțul școlii.

Art. 13. — În școlile private în
 cari sunt admiși copiii de cetățeni
 romîni, limba romînă, istoria, geo-
 grafia și religia ortodoxă în cursul
 primar vor fi predate de Romîni,
 absolvenți cu diplomă ai unei școli
 normale primare, sau în lipsă de a-
 ceștia, de romîni absolvenți ai liceu-
 lui, sau cari să fi trecut cu succes
 examenul de capacitate pentru pos-
 tul de învățător de cătun; iar limba
 romînă, istoria, geografia și religia
 de curs secundar, de romîni cari să
 fi trecut cu succes examenul de ca-
 pacitatea respectiv, și, în lipsă de
 aceștia, de romîni respectiv licen-
 liați în litere, în științe sau în teo-
 logie.

Religia se va putea preda și de
 preoți ortodoxi, licențiați în teologie
 sau absolvenți ai unui seminar com-
 plect.

Salariul institutorilor și profeso-
 rilor prevăzuți în acest articol va fi
 egal cu cel puțin a treia parte din
 acela care este prevăzut prin legile
 respective pentru institutorii sau
 profesorii de acelaș fel din școlile
 Statului de acelaș grad din localitate.

Ministerul are dreptul a interzice funcționarea în învățământul privat a oricărei persoane, român sau străin, care va fi în vre-unul din cazurile prevăzute la art. 5 alin. III din această lege, sau care se va fi dovedit că propagă idei contrarii ordinei publice, bunelor moravuri, legilor și instituțiilor țării.

Art. 14. -- În școlile private în cari se admit copii de cetățeni români, profesorii, institutorii, repetitorii și pedagogii școlilor private vor fi angajați de direcția școlii prin o învoială scrisă, care se va face în dublu exemplar, și care va fixa în mod lămurit condițiile serviciului lor și plata lunară.

Direcția este datoare să achite salariul personalului de orice fel cel mult pînă într'o lună după împlinirea fie-cărei luni servite; ea va fi datoare a ține un registru în regulă pentru achitarea personalului. Neîmplinirea acestor îndatoriri va putea aduce închiderea școlii.

Pentru a se garanta plata personalului, direcția fie-cărei școli private va fi datoare a consemna la Casa școalelor, pe fie-care lună, cîte o sumă egală cu a 12 a parte din

salariul lunar al întregului său personal, pînă la complectarea acestui salariu pentru două luni. Această sumă este neurmăribilă și necesionabilă, fiind exclusiv afectată pentru scopul arătat în această lege.

Suma, astfel formată, se va putea pune în efecte publice ale căror cupoane se vor libera direcției la scadența lor.

Din suma astfel formată, în caz de reclamațiuni recunoscute drepte, și după ce se va asculta și direcția școlii, ministerul va dispune a se achita lefii neplătite ale personalului. În acest caz, direcția școlii va fi obligată să îndeplinească suma plătită, prin noi plăți lunare, ca mai sus.

În caz de închidere a școlii, suma rămasă neîntrebuințată se va restitui întregă direcției școlii.

Ministerul va putea dispensa de obligația impusă prin al. III, IV, V și VI din acest articol pe acele școli cari ar prezenta în ochii lui garanții suficiente de solvabilitate. Dispensa însă se va retrage, și nu va mai putea fi acordată din nou școlilor cari ar da loc la reclamații în-

temeiate de neachitare a soldelor personalului lor.

Art. 15.—In școlile private nu se va putea întrebuița nici o carte tipărită și nici o hartă care nu va fi fost aprobată de Minister. Ministerul va putea interzice în mod absolut întrebuițarea cărților și a hărților pe cari le va socoti vătămătoare, sau va putea impune a se aduce modificări aceloră cari ar prezenta numai defecte parțiale. Întrebuițarea manuscriselor este interzisă.

In ori-ce caz, limba română, istoria, geografia și religia în cursul primar, secundar și în celelalte cursuri, se vor preda copiilor de cetățeni români numai după cărți române aprobate de Minister. Pentru celelalte cursuri se vor putea admite ori-ce cărți, române sau străine, cari vor fi fost aprobate conform articolului de față.

Cărțile și hărțile neautorizate, precum și manuscritele cari se vor găsi întrebuițate într'o școală privată, se vor confisca, iar direcția va fi pedepsită cu amendă de la 100 pînă la 1000 lei. Dacă amenda nu va fi achitată pînă în termen de o lună

ea se va putea înlocui prin încheierea școalei.

Art. 16. Admisiunea copiilor de cetățeni români într'o școală privată în care se admit asemeni copii, se va face printr'o învoială scrisă pe hîrtie simplă în două exemplare, încheiate între direcția școalei și părintele sau tutorul elevului ; într'însa se vor arăta în mod lămurit condițiile și obligațiile respective, și în special condițiile de plată ; se va stabili de asemenea competența instanței de judecată a locului unde se găsește școala, pentru cazul eventual al veri-unui litigiu între părți.

Se va putea face excepție la această dispoziție pentru copiii admiși gratuit cu scop de bine-facere.

Plata datorată de părinte sau tutori în puterea învoelei prevăzute la aliniatele precedente, se va considera ca datorie privilegiată de subsistență, potrivit art. 1729, alin. V din codul civil. Judecarea provenind din neacuitarea ei, precum și formalitățile de urmărire, în caz cînd va interveni o sentință de plată, se vor face de urgență și cu precădere.

Dacă plata cuvenită direcției nu a fost achitată pe deplin, și dacă drep-

tul ei este stabilit prin o sentință rămasă definitivă, direcția are dreptul a nu libera elevului certificatele relative la studiile făcute de dînsul în școală, pînă ce nu se va fi achitat datoria ; ea însă nu va putea reține alte acte sau certificate ale elevului.

Art. 17.—Pentru copiii de cetățeni romîni din cursul primar, promoțiunea se va face după un regulament special făcut de Minister. Tot asemenea se va face promoțiunea și pentru școlile de ori-ce alt grad de cît cel primar, pentru ca certificatele de promoțiune să poată fi echivalente cu acelea din școlile similare ale Statului.

Art. 18. — Se vor bucura de un tratament special școlile private de învățămînt primar, secundar sau comercial cari, pe lîngă celelalte condiții prevăzute prin această lege, vor împlini și pe cele următoare :

a) să aplice programele respective ale școlilor Statului de acelaș fel, fără nici o reducere sau modificare, nici ca întindere de materii, nici ca număr de ore ;

b) să aplice întocmai regulamentele respective ale școlilor Statului de același fel, întru tot ce privește

epoca înscrierii elevilor, frecuenta-
rea, disciplina, notarea asiduității
lor, lucrările și exercițiile lor ;

c) să aibă în cea mai deplină or-
dine și curățenie toate matriculele,
cataloagele, dosarele și registrele ce-
rute de regulamentele școlilor Statu-
lui de acelaș fel ;

d) ca directorul școlii să aibă ti-
tluri identice cu directorii școlilor
similare ale Statului.

e) Să aibă un personal didactic în
număr suficient, și întregul perso-
nal didactic să fie luat pentru cursul
primar, numai dintre absolvenții cu
diplomă ai unei școli normale pri-
mare din țară, sau dintre institutorii
sau învățătorii în exercițiu în șco-
lile primare ale Statului ; pentru cel
secundar, numai dintre persoane cari
să figureze pe tabelele de capacitate
respective ale învățămîntului secu-
dar, sau din personalul didactic al
liceelor, gimnaziilor sau școlilor se-
cundare de fete ale Statului, iar pen-
tru școlile secundare de fete și din-
tre licențiatele în filosofie și litere
sau în științe ; pentru cel comercial,
dintre persoane cari să împlinescă
condițiile prevăzute prin legea învă-
țămîntului profesional, pentru nu-

mirea ca profesori sau maestri în şcolile comerciale ale Statului, sau din personalul didactic al acestor şcoli.

f) ca plata personalului didactic pentru fie care curs să fie egală cu cel puţin jumătate din acea prevăzută prin legile respective pentru personalul de acelaşi grad din şcolile Statului.

În şcolile cari vor împlini aceste condiţii, promoţiunea elevilor se va face după notele obţinute de dînşii în şcoală în cursul anului, combinate cu notele obţinute la un examen de fine de an făcut de profesorii şcolii sub controlul delegaţilor ministerului după regulile cari se vor fixa prin regulament.

În fiecare din aceste şcoli, matriculele se vor ţine în două exemplare, dintre care unul se va trimite la minister după încheerea fiecărui an şcolar.

Ministerul va exercita controlul său pentru a se convinge că toate condiţiile impuse prin acest articol sînt împlinite fără întrerupere, şi că notele elevilor sînt date potrivit meritului lor. Certificatele de promoţiune vor fi vizate de minister, sau

de un delegat autorizat de dînsul, și vor fi echivalente cu acele elibere rate de școlile Statului de acelaș fel.

Dacă inspectorii sau delegații însărcinați de Minister vor constata neregule sau parțialitate în darea notelor, Ministerul va putea lua măsuri de îndreptare a notelor sau de represiune contra școlii, mergînd pînă la retragerea dreptului de a beneficia de tratamentul special.

Dispozițiile prevăzute în acest articol nu se vor aplica examenelor de absolvire pentru cursul primar, secundar inferior, secundar, superior și comercial, cari se vor face numai de către comisiile numite în acest scop de către minister și numai în școlile publice fixate de dînsul conform legii și regulamentelor respective.

Art. 19. — Cînd o persoană înscrisă în tabelele de capacitate pentru învățămîntul primar sau secundar, prevăzute la art. 52 din legea învățămîntului primar și normal-primar și la art. 26 din legea învățămîntului secundar și superior, va servi în învățămîntul privat, în școli de acelaș grad, cari vor funcționa cu programa Statului în conformi-

tate cu această lege, timpul ast-fel servit i se va adăogi la termenul de șase ani, cît este valabilă înscrierea în tabelă. Termenul de înscriere ast fel prelungit nu va putea însă trece peste nouă ani.

Art. 20. — Școlile private nu au dreptul a libera nici un fel de diplomă; ele nu pot libera de cît certificate cari să constate studiile făcute în școală. Forma și cuprinsul acestor certificate vor fi fixate de Minister pentru fie-care fel de școală în parte.

Art. 21. — Ori-ce școală privată este datoare să țină în cea mai deplină regulă, și să prezinte la ori-ce cerere a personalului de control, cataloagele, matriculele, statele de plata personalului, registre de numele, locuința și naționalitatea elevilor și a părinților lor, precum și ori-ce alte acte, registre sau documente s'ar impune prin regulamentele speciale privitoare pe școlile private.

Ori-ce școală privată este obligată că în fiecare an, între 1 și 15 Octomvrie, să înainteze inspectorului sau revizorului respectiv lista elevilor săi, cu arătarea etății, naționalității

și clasei în care urmează fiecare, precum și a numelui și locuinței obișnuite a părinților sau tutorilor lor. Schimbările supravenite în cursul anului se vor comunica inspectorului sau revizorului între 15 și 30 Aprilie. Indicațiunile neexacte sau necomplete din partea unei școli se vor pedepsi. În caz de recidivă, și după gravitatea cazului, i se va putea retrage dreptul de a mai primi elevi fii de cetățeni români, sau se va amenda cu 100 pînă la 1.000 lei în folosul Casei Școalelor.

Art. 22. — Inspectorii și revizorii învățămîntului privat sunt datori ca, în fie care an, să prezinte ministrului rapoarte asupra mersului fiecărei școli private din circumscripția lor. Aceste rapoarte, împreună cu rezultatele promoțiilor școlilor cari se vor fi bucurînd de tratamentul special, în virtutea art. 18 din această lege, se vor publica.

Art. 23. — În orașele unde școlile publice posedă colecții, laboratorii, biblioteci și instalații didactice de orice fel, elevii școlilor private din oraș sau din apropiere vor putea fi autorizați de minister să uzeze

de dinsele, după cererea direcției școlii și în limita posibilității.

În acest caz se va percepe, în folosul Casei Școalelor, o taxă proporțională cu numărul elevilor admiși, și care se va fixa în fie care caz particular.

Art. 24. — Fie care școală privată va plăti pentru fie care elev al său, de orice sex sau naționalitate, o taxă anuală după cum urmează :

1 leu pe an pentru elevii grădiniilor de copii și ai azilelor confesionale ;

4 lei pe an pentru elevii de curs primar, comercial elementar sau de meserii, ori care ar fi programa aplicată ;

1 leu pe an pentru elevii de curs primar, cari sunt admiși în școală în mod gratuit ;

10 lei pe an pentru elevii de curs secundar, comercial superior, sau orice alt curs afară de cele menționate mai sus.

Venitul acestor taxe se va întrebuința la plata personalului de inspectori, revizori și delegați, însărcinați în special cu controlul și inspectia școlilor private.

Afară de aceste taxe, orice elev

pregătit în familie sau într'o școală privată care va voi să obțină pentru veri-o clasă certificat de promoțiune valabil în școlile Statului, va plăti o taxă de examen după cum urmează, oricare ar fi sexul sau naționalitatea elevului :

15 lei pentru elevii de curs primar sau comercial-elementar ;

5 lei pentru elevii de aeeleași cursuri cari sunt admiși în mod gratuit în școlile private înființate în scop de bine-facere ;

50 lei pentru elevii de curs secundar inferior ;

40 lei pentru elevii de curs comercial superior ;

80 lei pentru elevii de curs secundar superior ;

25 lei pentru examenul de corigență de curs secundar, inferior sau superior, ori de cel comercial superior ;

30 lei pentru examenul de absolvire a cursului secundar inferior sau a celui comercial superior ;

40 lei pentru examenul de absolvire a cursului secundar superior ;

20 lei pentru un examen de diferență de curs secundar sau de curs comercial superior.

Se vor stabili prin regulamente taxele ce vor fi de plătit pentru examenele cari nu ar fi prevăzute în acest articol ; aceste taxe însă nu vor fi mai mari de cît acele cari vor fi plătite de elevii din școlile similare ale Statului pentru examenele corespunzătoare.

Taxele de examen vor servi pentru plata delegaților la examene, a inspectorilor și revizorilor învățămîntului privat și pentru fondul de ajutoare al Cassei de economie, credit și ajutor a corpului didactic, conform legii acestei Case ; restul va rămîne în folosul Casei Școalelor.

Pentru școlile de curs primar înființate în scop de binefacere, cu elevi grațuiți sau admiși cu o taxă minimă, taxele prevăzute în acest articol vor putea fi reduse de Casa școalelor, după aprecierea sa ; nici într'un caz însă taxele de examen nu vor putea fi mai mici de cît suma necesară pentru plata delegaților însărcinați cu facerea examenului.

În acest caz, partea cuvenită Cassei de economie și Casei școalelor

se va micșora în proporție cu reducerea făcută.

Toate taxele prevăzute în acest articol se vor vărsa la Casa Școalelor care le va întrebuința la destinația lor conform dispozițiunilor de față.

Art. 25. — Pentru abaterile comise de o școală privată, autorizată, se vor putea aplica următoarele pedepse :

- a) avertismentul secret ;
- b) avertismentul public, dat prin *Monitorul Oficial* și prin *Buletinul* ministerului instrucției și al cultelor ;
- c) amenda în folosul Casei școalelor cu o sumă de 50 pînă la 3.000 lei ;
- d) pentru școlile ținute de străini, interdicția de a mai putea primi elevi fii de cetățeni romîni ;
- e) închiderea școlii.

Aceste pedepse se vor aplica în modul următor :

avertismentul secret și cel public, de ministru ;

amenda pentru prima oară într'un an școlar, de ministru, după ce va lua avizul consiliului permanent de instrucție ;

repetarea amendei în acelaș an școlar, interdicția de a primi elevi fii

de cetățeni români și închiderea școlii, de ministru, cu avizul conform al consiliului permanent.

Pedepsele de sub lit. *c*, *d* și *e* se vor aplica după ce inculpatul își va face apărarea în persoană, în scris sau verbal, ori prin apărător ales de dînsul dintre membrii corpului didactic al Statului.

Dacă pedeapsa pronunțată este amenda, și dacă ea nu va fi uchitată pînă la termenul fixat prin sentința de condamnare, ea se va putea înlocui prin închiderea școlii.

Art. 26. — Se va închide orice școală privată care din lipsă de supraveghere, din neîngrijire sau din incapacitate a direcției, din rea organizare, sau din orice altă cauză, ar compromite moralitatea sau sănătatea copiilor, sau ar contribui să propage idei contrarii religiunii, moralei, legilor și instituțiunilor țării.

Se va închide de asemenea orice școală privată care s'ar dovedi că lucrează în contra dezvoltării sentimentelor de iubire și de respect pentru țară, în care nu s'ar respecta credințele religioase ale copiilor, sau

s'ar face încercări de-ai abate de la aceste credințe.

În caz de flagrant delict sau de urgență, școala se va putea închide imediat în mod provizoriu, pînă ce să se pronunțe consiliul permanent, conform articolului 25, cînd atunci închiderea va putea să rămînă definitivă.

Art. 27. — Cînd închiderea unei școli private a fost pronunțată, autoritățile administrative sunt datoare să ia măsuri pentru închiderea ei și, eventual, pentru a împiedica redeschiderea. Funcționarii în a căror atribuție ar cădea această îndatorire și nu ar îndeplini-o, vor fi pedepsiți pentru refuz de serviciu datorat conform legii.

Directorul unei școli private închise care ar redeschide-o fără a fi căpătat o nouă autorizație, va fi condamnat la amendă în folosul Casei Școalelor de 50 pînă la 3.000 lei; iar în caz de recidivă, la închisoare de 5 zile pînă la 3 luni. În ambele cazuri, afacerea se va judeca de tribunalul corecțional, căruia ministrul îi va înainta actele.

Art. 28.—Ministerul instrucțiunii și al cultelor va elabora regulamen-

tele necesare pentru punerea în aplicare a legii de față.

Art. 29. — Directorii școlilor private, cari actualmente funcționează în virtutea unei autorizări date de minister înainte de promulgarea legii de față, vor continua a se bucura de efectele autorizării dobândite, cu condiție de a se conforma, pînă la 1 Septembrie 1911 dispozițiunilor din legea de față în tot ce privește personalul didactic și supraveghetor, localul și organizarea.

Institutorii, profesorii și maestrii cari se vor găsi funcționînd în învățămîntul privat la punerea în aplicare a acestei legi, cari vor fi a-vînd atunci șase ani de exercițiu în învățămîntul public sau privat și cari vor fi absolvit cel puțin patru clase de gimnaziu, liceu, seminar, școală normală sau școală secundară de fete, vor fi autorizați a continua să funcționeze în aceeași calitate în învățămîntul privat, însă numai pînă la a doua clasă inclusiv mai jos de cît aceea pentru care posedă certificate de studii.

Art. 30.—Această lege se va pune în aplicare de la 1 Septembrie 1911
Se abrogă dispozițiunile privitoare

la învățămîntul privat coprinse în legea de la 5 Decembrie 1864. Se abrogă de asemenea toate regulamentele și dispozițiile anterioare cari vor fi contrarii legii de față.

Ministrul Instrucțiunii și al Cultelor

SPIRU C. HARET.

